

**НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ**

МЕСЕЧЕН

БЮЛЕТИН

ОКТОМВРИ, 2007

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набрана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се намира в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>

Информацията в бюлетина не е пригодна за изследователски, юридически и бизнес цели. Подходяща информация за тези цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено на БАН в областта на метеорологията и хидрологията с предмет на дейност:

метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивното замърсяване на въздуха и водите;

краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози на времето и водите и фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури;

изследвания по физика на облаците, валежите и активните въздействия върху тях;

обезпечаване с научно-приложни изследвания, експерименти, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки;

експертни оценки и експертизи при неблагоприятни хидрометеорологични явления и колебанията на климата;

обучение за степен "Доктор", специализанти и дипломанти в сферата на компетентност на НИМХ.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I.2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1.X През страната премина студен атмосферен фронт, свързан с циклон с център над Скандинавския полуостров. Слаби превалявания имаше в Северозападна България.

2–5.X Първоначално страната се намираше в южната периферия на антициклон, обхващащ Европейска Русия, впоследствие налягането се понижи и попаднахме в безградиентно при земя и във височина поле. Температурите се повишиха и достигнаха 26–29 °С.

6–12.X Серия от два средиземноморски циклона, преместващи се бавно на югоизток от Италия към Гърция, определяше облачното време в страната ни. Температурите чувствително се понижиха. Северно от страната баричното поле беше сравнително високо. Имаше превалявания, почти повсеместни. Валежите бяха по-значителни на 6 и 7.X, с преминаването на студения фронт, свързан с първия циклон.

13–14.X През страната премина студен атмосферен фронт от северозапад, който доведе до нови превалявания.

15–18.X Антициклон, обхващащ отначало Западна и Централна Европа, се разшири на изток и Балканите попаднаха под неговото влияние. Времето беше предимно слънчево и топло.

19–20.X През страната премина студен атмосферен фронт от северозапад. В тила му на 20 и нощта срещу 21.X нахлу много студен въздух. В Северна България и високите полета преваля сняг.

21–24.X Южно от страната ни през Гърция премина средиземноморски циклон. Имаше валежи от дъжд.

25–26.X България попадна в южната периферия на област на високо налягане, обхващаща районите от Британските острови до Европейска Русия. В низините се образуваха сутрешни мъгли.

27–31.X Серия от два средиземноморски циклона, които макар и преминавайки твърде на юг от страната, в комбинацията с антициклон на север доведоха до валежи в страната ни.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

Средната температура през октомври беше между 10.5 и 15.3 °С в равнините. В цялата страна температурите бяха близки до нормата за месеца, беше топло, главно в източните райони. Най-високите температури през месеца (между 25.5 и 29.7 °С) бяха измерени на 5.X (в Разград) и 2.X (в Сливен и Сандански). По планинските върхове температурите бяха близки и над нормата – максималните там бяха между 9.6 (на вр.Ботев на 18.X) и 10.2 °С (на вр.Мусала на 3.X). Най-ниските температури бяха между –3.2 °С в Кюстендил и 4.3 °С в Бургас на 16.X и по планинските върхове Мусала (–14.1 °С) и Ботев (–9.4 °С) на 15.X.

3. ВАЛЕЖИ

Сумата на валежите в страната беше под и около нормата в отделни станции на Югоизточна България и над нормата (123–387 %) в повечето райони на страната. Количеството паднали валежи по планинските върхове беше също над нормата – на вр.Мусала 166 %, на вр.Мургаш 241 %, на вр.Рожен 196 %, на Черни връх 108 % (около нормата), на вр.Ботев 68 % (под нормата).

Броят на дните с валеж повече от 1 mm бе между 7 и 13, а в планините до 11. Дните с валеж над 10 mm бяха между 1 и 7 в равнините и до 2 в планините.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

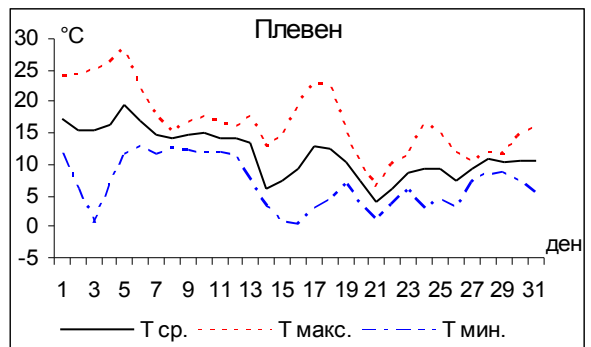
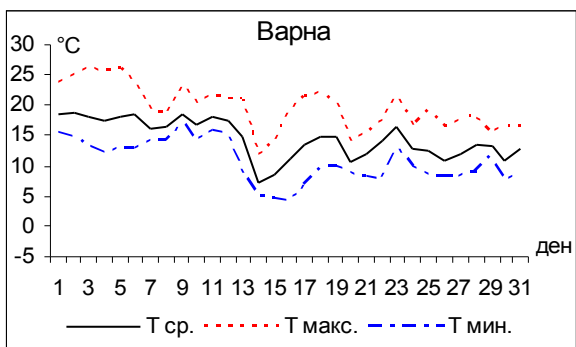
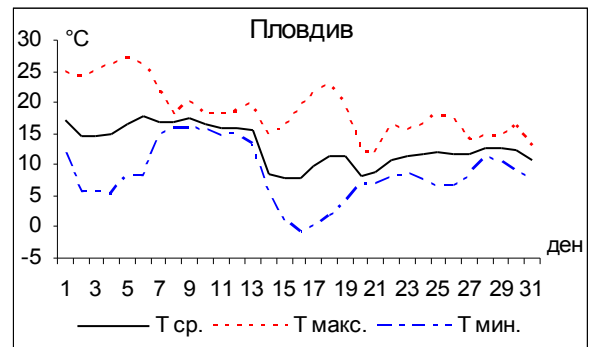
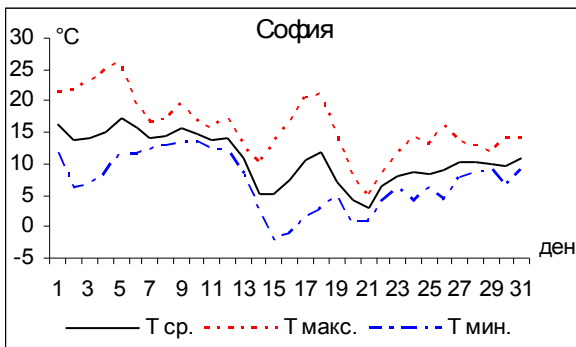
През месеца силни ветрове (със скорост по-голяма от 14 m/s) имаше около средата на първото и в отделни дни на второто и третото десетдневия. Северни ветрове имаше в Свищов и Чирпан на 21–22.X със скорост 18 и 20 m/s.

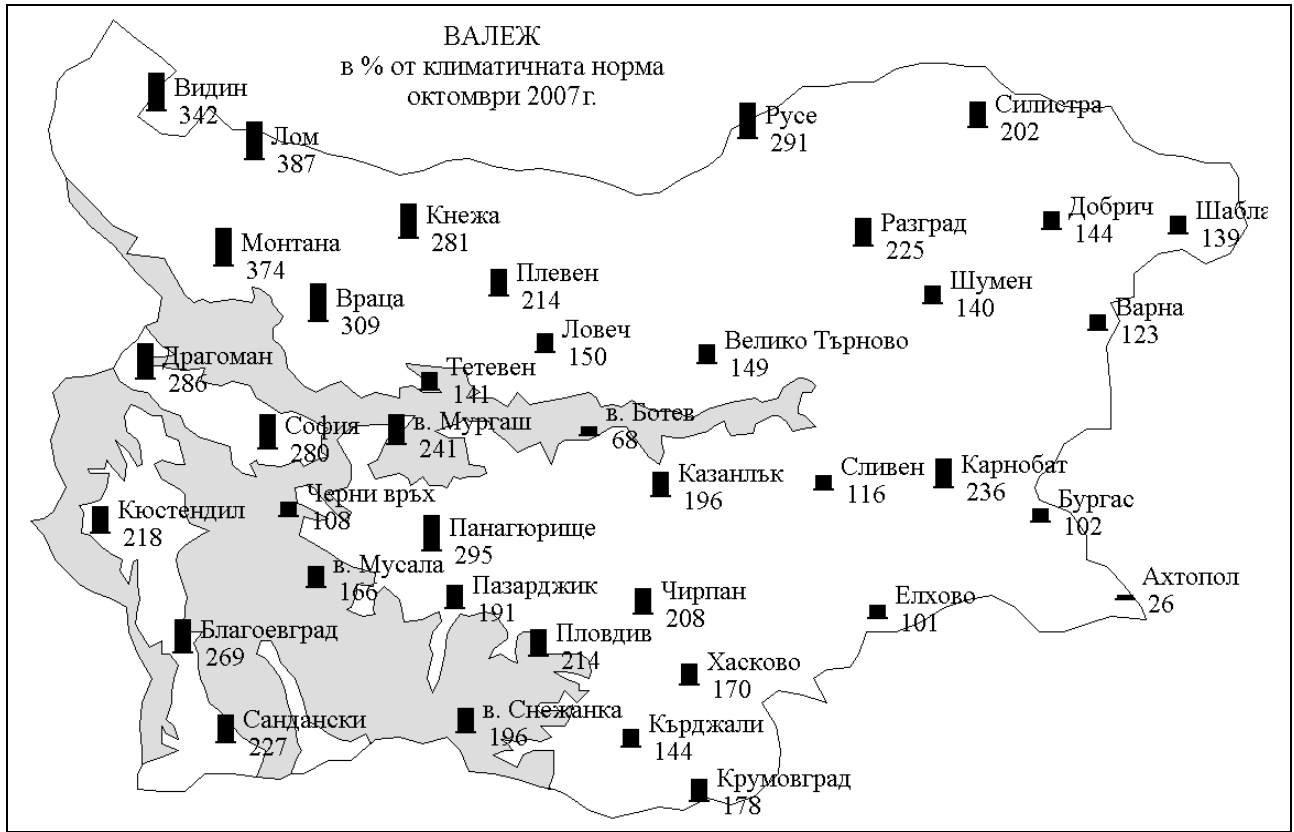
По планинските върхове ветровете бяха силни на 1, 2, 6–10, 13–15, 20–24.X и края на месеца. На вр.Ботев вятърът беше бурен, със скорост по-голяма от 40 m/s на 21–22.X.

Броят на дните с вятър над 14 m/s се колебаеше между 1 и 5 за равнините, а в планините достигна до 9.

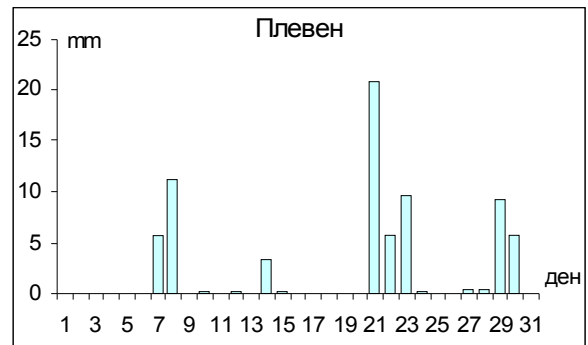
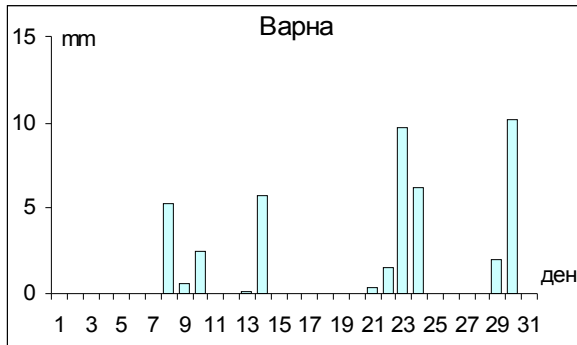
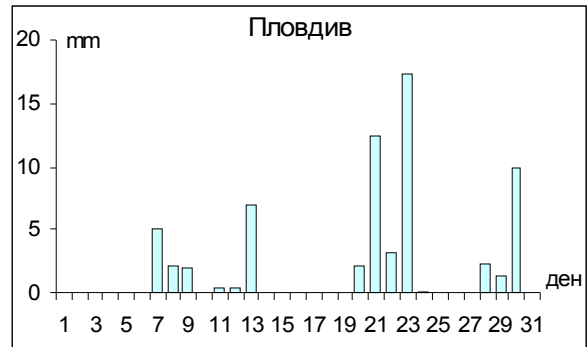
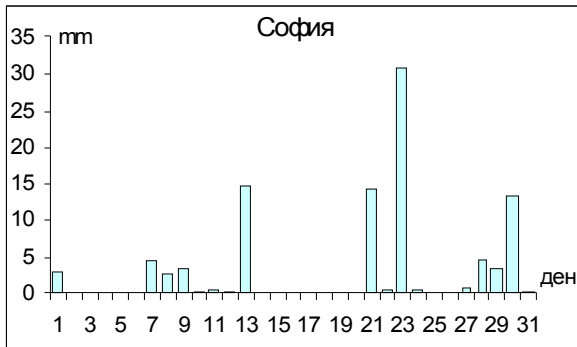

ХОД НА ТЕМПЕРАТУРАТА (°C) ПРЕЗ ОКТОМВРИ 2007 Г.

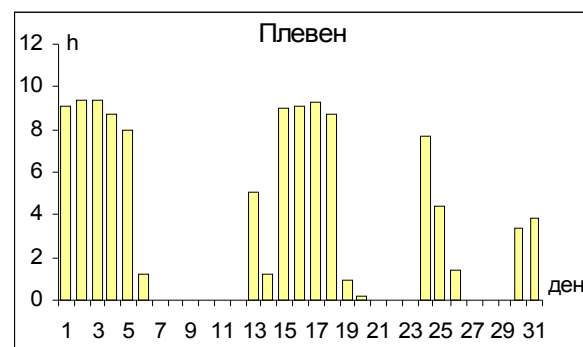
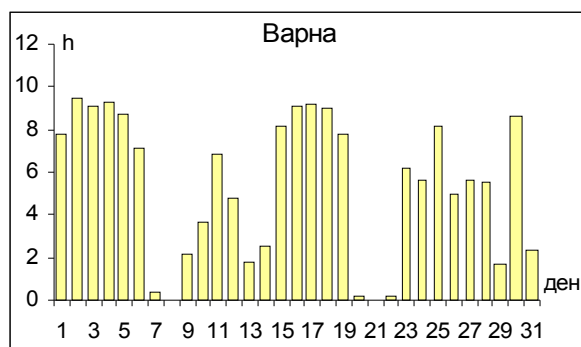
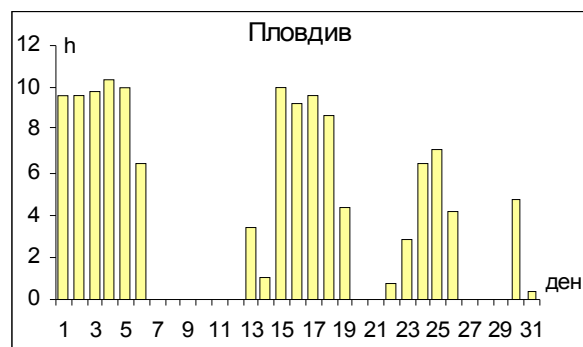
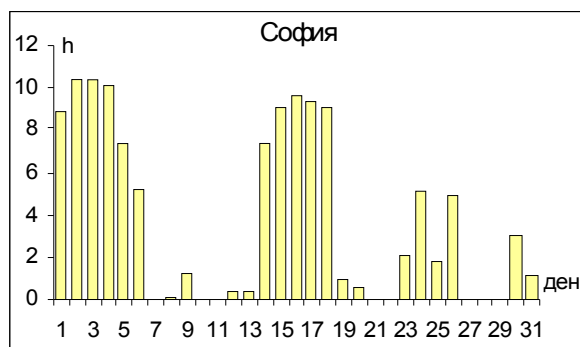

ВАЛЕЖИ (ММ) ПРЕЗ ОКТОМВРИ 2007 Г.

СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ (ЧАСОВЕ) ПРЕЗ ОКТОМВРИ 2007 Г.

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СПРАВКА ЗА МЕСЕЦ ОКТОМВРИ 2007 Г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	Т _{ср.}	ΔT	Т _{макс}	дата	Т _{мин}	дата	сума	Q/Qn (%)	макси-мален	дата	количество валеж (mm)		вятър ≥14m/s	слана
											≥1	≥10		
София	10.7	0.0	26.3	5	-2.0	15	98	280	31	23	10	4	0	4
Видин	10.9	-0.3	29.0	5	-1.2	16	127	342	53	23	12	3	0	3
Монтана	11.5	0.0	27.5	5	-1.0	15	142	374	29	23	13	7	0	1
Враца	11.1	-0.7	26.5	5	0.0	21	151	309	31	21	13	6	1	1
Плевен	11.8	-0.2	28.4	5	0.5	16	73	214	21	21	8	2	3	1
В.Търново	12.1	0.4	28.0	5	-0.1	16	57	149	18	21	12	2	0	1
Русе	12.2	-0.5	27.8	5	2.9	15	87	291	17	13	11	4	2	1
Разград	12.0	0.8	25.5	5	1.4	15	70	225	13	21	11	3	1	3
Добрич	11.7	1.0	27.2	6	0.2	16	49	144	14	30	7	1	5	3
Варна	14.3	1.0	26.0	3	4.1	16	44	123	10	30	8	1	2	0
Бургас	15.1	1.3	26.2	6	4.3	16	46	102	10	29	9	1	4	0
Сливен	14.0	1.4	29.7	2	4.0	16	45	116	13	21	9	1	2	1
Кърджали	13.5	0.7	27.0	6	-0.6	16	80	144	26	21	9	4	2	4
Чирпан	13.1	0.8	27.0	5	-1.5	16	73	208	23	21	9	2	3	3
Пловдив	13.0	0.6	27.0	5	-0.8	16	66	214	17	23	11	3	1	3
Благоевград	12.4	0.1	28.5	5	-1.5	16	108	269	31	23	11	3	0	4
Сандански	14.5	0.1	29.7	1	1.5	16	82	227	29	23	10	3	1	4
Кюстендил	11.3	0.2	28.6	5	-3.2	16	87	218	29	23	13	2	0	4
вр. Мусала	-0.3	0.8	10.2	3	-14.1	15	71	166	28	23	11	2	4	0
вр. Ботев	2.1	1.1	9.6	18	-9.4	15	40	68	9	23	9	0	9	0

ΔT – отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn – процентно отношение на месечната валежна сума спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961–1990 г. * – не се измерва

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

За равнините средната облачност през месеца беше между 5.7 и 7.2 десети от небосвода, което за голямата част от страната е около и над нормата. Броят на ясните дни бе между 4 (за Плевен – под нормата) и 9 (за Добрич и Сливен – над нормата). Броят на мрачните дни бе между 9 в Сливен и 18 в Плевен – над нормата.

Средната облачност на вр.Мусала (5 ясни дни) беше 6.9 десети, на Черни връх (4 ясни дни) 7.2 десети, с мрачни дни съответно 19 и 18.

6. ОСОБЕНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

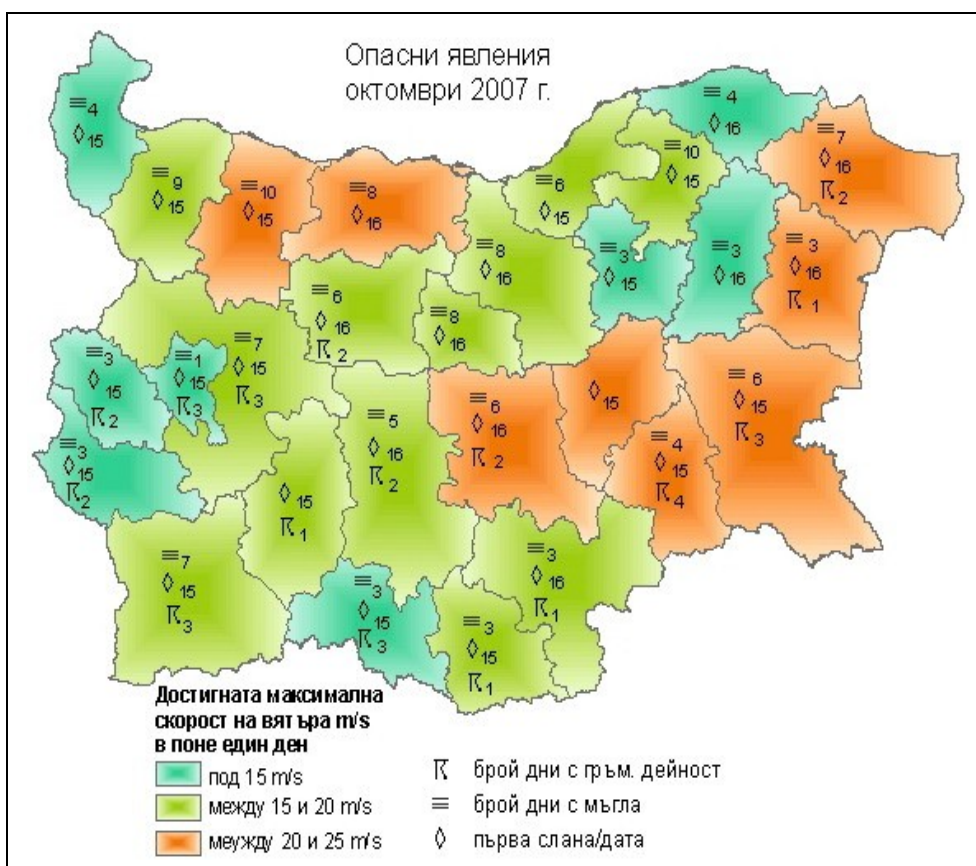
Мъгли са наблюдавани в 22 дни от месеца, но главно между 22 и 30.X. Най-масови са мъглите между 26 и 28.X.

Гръмотевична дейност е регистрирана в 9 денонощия от месеца. С най-голям обхват са процесите на 30.IX срещу 1.X в Западна България, на 7–8.X в Югоизточна България, на 12–13 и 22–23.X на места в цялата страна и на 28 срещу 29.X в Западна България. Няма регистрирани градушки в опорната наблюдателна мрежа на НИМХ, но има сведения за отделни слаби градушки в Софийско на 12 и 29.X.

От 15 до 19.X в страната са рагистрирани масови **слани**.

Опасни и особено опасни явления

Обилни валежи, над 20 mm за 24 часа, са регистрирани на 1 и 10.X в област Видин и Монтана, на 14.X в област Кърджали, на 21 и 22.X на много места в цялата страна, на 23.X в Западна и Централна България, на 24.X в област Добрич и на 30.X в области Добрич и Бургас. На 23.X на много места в Западна и Централна България са регистрирани 24-часови количества валеж над 40 mm. Най-големите измерени валежи на тази дата са в с.Ковачевица, община Гърмен и област Благоевград – 129 mm, с.Мугла и община Смолян – 94 mm, с.Лесидрен, община Угърчин и област Ловеч – 89 mm.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

Месец октомври се характеризираше с добра влагозапасеност на почвата, което бе резултат главно от наднормените и повсеместни валежи, паднали в края на първото, в края на второто и в началото на третото десетдневие на месеца.

Сухото и топло за сезона време в началото на месеца и ускореното развитие на засетите по-рано есенници доведе до интензивно изчерпване на влагата от горните почвени слоеве, особено в крайните североизточни и южни райони на страната. На 7.X почвените влагозапаси при пшеницата в 20-сантиметровия почвен слой (който е изключително важен за сеитбата на есенниците) в по-голямата част от полските райони на страната бяха между 60 и 95 % от ППВ, като най-ниско, между 40 и 50 % от ППВ, бе съдържанието на продуктивна влага около агростанциите Образцов чифлик, Исперих, Сандански, Силистра и Свиленград. Интензивните валежи, паднали в цялата страна към края на първото десетдневие на октомври (между 20–30 l/m²) увеличиха чувствително влагозапасите на дълбочини 20 и 50 cm и ограничиха на много места възможностите за прибиране на късните зеленчуци, предсеитбена обработка и сеитба на зимните житни култури.

На 17.X съдържанието на влага при пшеницата в 20-сантиметровия почвен слой беше най-ниско в районите около агростанциите Исперих, Сандански, Свиленград и Долен чифлик – между 46 и 56 % от ППВ, а в останалата част от страната почвените влагозапаси бяха между 60 и 98 % от ППВ. При есенното измерване на запасите от продуктивна влага в 200-сантиметровия почвен слой се установи, че в полските райони на страната те са между 52–99 % от ППВ. Най-ниски, от 52 до 62 % от ППВ, отново бяха влагозапасите в крайните североизточни и северозападни райони на България и на места в подбалканските полета, а най-високи, над 86 % от ППВ, на дълбочина 200 cm в районите на Ловеч, Павликени, Сливен, Чирпан, Пазарджик и Пловдив.

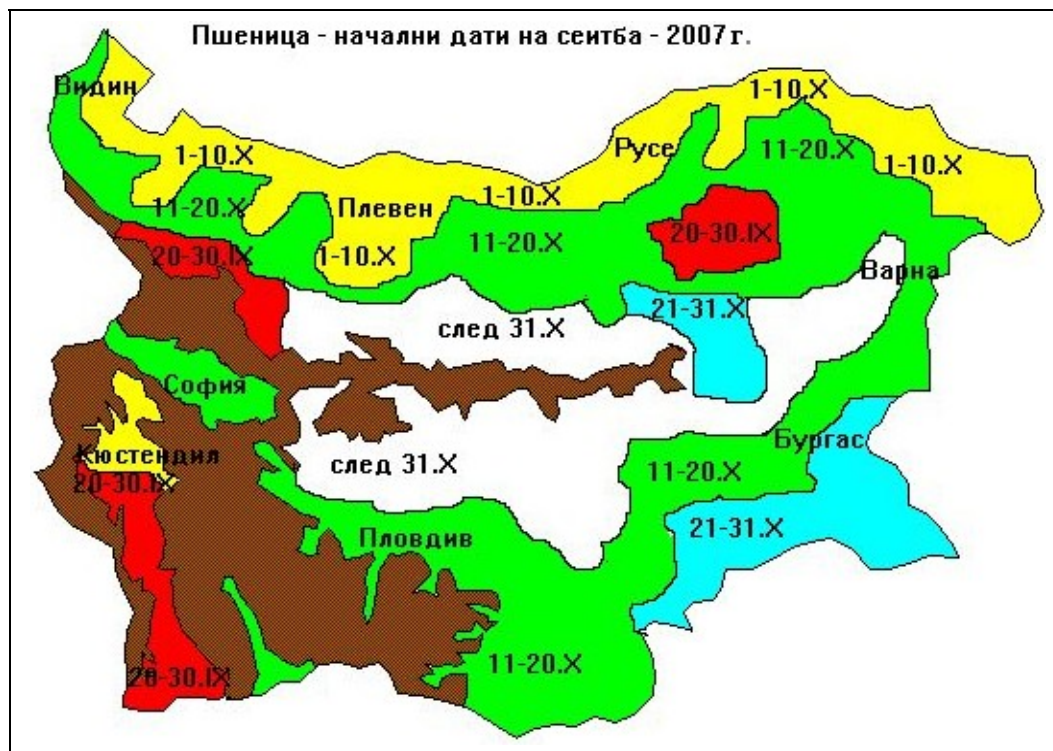
В края на второто и началото на третото десетдневие на месеца в цялата страна паднаха значителни валежи от дъжд, надхвърлили на много места 35–40 l/m², и рязко увеличиха влагозапасите в 50- и 100-сантиметровия почвени слоеве, но отново възпрепятстваха провеждането на есенната сеитба. На 27.X при последното за месеца измерване на запасите от продуктивна влага при пшеницата на дълбочина 20 cm в почти всички райони на страната те бяха около оптималното количество. Най-добре запасени с влага бяха районите на София, Враца, Монтана, Плевен, Ловеч, Павликени, Шумен, Пазарджик и Сандански, 93–99 % от ППВ, а най-ниски 59–69 % от ППВ, бяха влагозапасите около агростанциите Главиница, Исперих, Казанлък и Свиленград (вж. прил. карта).

Добрата влагозапасеност на почвата в горните и по-дълбоки почвени хоризонти през октомври в цялата страна е добра предпоставка за нормалното протичане на началните етапи от вегетацията на зимните житни култури.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Наднормените топлинни условия през по-голямата част от първото десетдневие на октомври, с максимални температури достигнали в началото на месеца на много места в страната до 28–29 °C, ускори поникването на засетите в края на септември зимни житни култури. Топлото за сезона време се отрази

благоприятно на синтеза на захари в плодовете на есенно-зимните сортове овошки (ябълки, круши), голяма част от които до началото на второто десетдневие достигнаха беритбена зрелост.

Значителна промяна в агрометеорологичните условия бе наблюдавана към средата на октомври. Влошените топлинни условия (на места в полските райони на страната стойностите на средноденоношните температури бяха с 5–6 °С под нормата за сезона) определяха по-забавени темповете на развитие на засетите посеви пшеница, ечемик и ръж. В края на десетдневието минималните температури рязко се понижиха, на места с отрицателни стойности (Кнежа –2 °С, София –2 °С, Кюстендил –3 °С Драгоман –3 °С, Благоевград –2 °С, Казанлък –2 °С, Чирпан –2 °С). Във високите полета на Западна България преждевременните зимни прояви на времето с валежи от мокър сняг на 20.X причиниха на места механични повреди (счупени клонове) при трайните насаждения.

През третото десетдневие на октомври вегетацията на засетите зимни житни култури протичаше при оптимални влагозапаси и температури около, а на отделни места и над нормата за десетдневието. **В края на октомври при засетите есенни посеви преобладаваха фазите поникване и листообразуване (1–2 лист). Част от пшеницата и ечемика, засети през първото десетдневие на октомври, достигнаха необходимата ефективна температурна сума за встъпване във фаза трети лист. На единични места при засетите в края на септември и началото на октомври посеви ечемик и пшеница бе наблюдавано и начало на фаза братене.**

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През октомври по-подходящи условия за провеждане на сезонните полски работи (предсеитбена обработка и сеитба на зимните житни култури, дълбока оран, внасяне на минерални торове в почвата и др.) имаше в началото на месеца и през второто десетдневие. В агротехнически срок бяха засети част от площите, предвидени за зимни житни култури. **Към края на октомври засетите площи с пшеница бяха около 43 % от предвидените, а с ечемик – 54 %.** И тази година една от причините за изоставашата есенна сеитба си остава късното освобождаване на площите от пролетните култури. Друга обективна причина, нарушила нормалния ход на полските работи, бяха повсеместните, наднормени валежи в края на второто и през третото десетдневие на октомври.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

1. ХИМИЧЕСКО ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

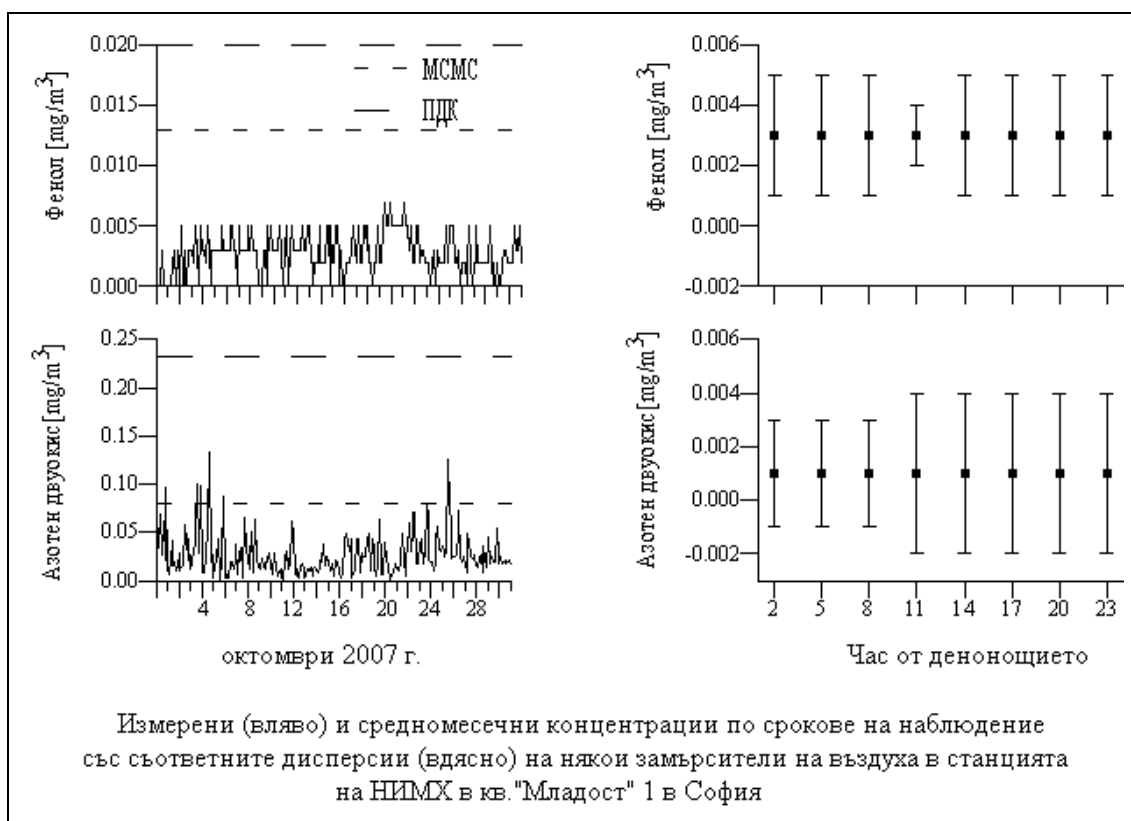
Съдържанието на серен диоксид и на фенол в атмосферата на София е по-ниско от еднократните и среднодневните пределно допустими концентрации (ПДК) и многогодишните средни месечни стойности (МСМС). Всички измерени концентрации на азотен двуокис са под еднократните и среднодневни ПДК, но са наблюдавани шест стойности над МСМС. Приблизително всяко пето измерване е по-високо от еднократната ПДК за сероводород в пункта на НИМХ, като всяко от тях е равно на 0.007 mg/m^3 . Няма стойности над МСМС. Наблюдавани са и единадесет случая на слабо превишение на средноденонощната ПДК за същия показател.

В Бургас всички следени показатели за качеството на въздуха са под съответните ПДК и МСМС.

В Варна са констатирани в три дни слаби превишения на средноденонощната ПДК, като максимумът е на 24.X.

В Плевен са измерени в пет дни от месеца слаби превишения на средноденонощната ПДК за прах. Максимумът е на 4.X.

В Пловдив са регистрирани в тринадесет дни от месеца стойности, превишаващи средноденонощната ПДК за прах. Максимумът е на 26.X и е около 1.5 пъти над нормата.

2. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

Пробите за анализ на киселинността на валежа се събират 4 пъти в денонощието (на 6 часа) в 35 синоптични и 4 климатични станции на територията на цялата страна.

Средните месечни стойности на рН за пунктовете са в киселинната област на скалата в 82 % от всички станции, като най-киселинни са средномесечните стойности в Карнобат (рН=4.4), а най-алкални – в Хасково (рН=7.6).

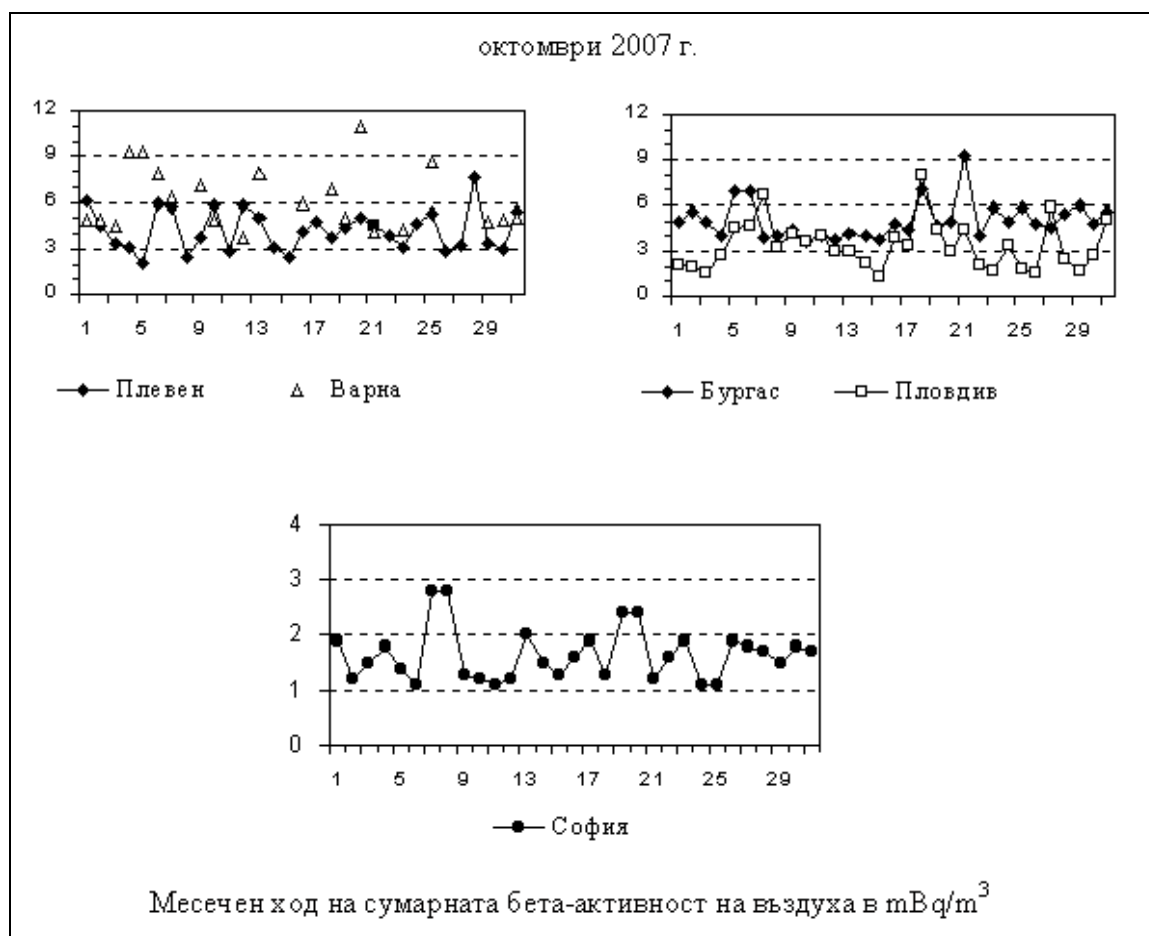
3. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

Атмосферни проби за оценка на радиоактивността на въздуха се обработват и измерват ежедневно в регионалните лаборатории от мрежата на НИМХ-БАН в София, Пловдив, Варна, Бургас и Плевен.

Средните месечни стойности на общата бета-радиоактивност на атмосферния аерозол в приземния въздушен слой, измерени 120 часа след пробовземането през октомври 2007 г., варират от 1.6 до 6.3 mBq/m³, като са сравними и по-ниски от тези през предходния месец. Максималните дневни стойности варират в по-широки граници. Например на 21.X за станция Бургас е измерена най-високата за годината среднодневна концентрация на дългоживущи бета-радионуклиди, като тази стойност е в границите на вариациите във фона през отделните години за този район.

Стойностите на общата бета-радиоактивност на атмосферните отлагания и валежите са в границите на нормалните за всички станции от мрежата на НИМХ в страната.

При графичното представяне на данните и при оценката на средните стойности са изключени дните, през които измерената активност е под минимално откриваемата, варираща от 1 до 4 mBq/m³ в зависимост от скоростта на броене на фона на апаратурата в различните районни лаборатории и спецификата на отделните проби.

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

През по-голямата част от октомври реките в цялата страна се характеризираха с почти постоянен отток. Падналите интензивни валежи в началото на третото десетдневие увеличиха речния отток, общо за страната с 24 % в сравнение с оттока през септември. Общият обем на речния отток през октомври се увеличи в Дунавския водосбор с 33 %, в Беломорския басейн с 19 %, в Черноморския водосборен район с 8 % в сравнение със септември. Спрямо нормата за октомври речният отток се увеличи в Беломорския басейн и в Дунавския водосбор съответно с 12 и 42 %, а в Черноморския водосборен район намалю с 42 %.

Валежите през периода 20–23.X силно увеличиха оттока на реките в западната половина на Дунавския водосбор (между реките Искър и Осъм вкл.). Повишението на нивата беше: на реките Лом при Василковци и Огоста по цялото течение с 50–55 cm, на р.Искър по цялото течение от 116 до 130 cm, на р.Малък Искър при Своде с 87 cm, по целите течения на реките Вит и Осъм от 136 до 276 cm. По-слабо беше повишението на нивата в поречието Янтра – с 25 до 100 cm и на реките Черни Лом при Широково и Русенски Лом при Божичен – с 21–24 cm. Средномесечният отток на наблюдаваните реки в Дунавския водосбор през октомври е от 1 до 3 пъти по-голям в сравнение с оттока през септември и от 1 до 4 пъти по-голям в сравнение с нормата за октомври.

В Черноморския басейн през периода 20–23.X валежите бяха слаби и почти не повлияха на оттока на реките. Повишение на нивата беше наблюдавано само на реките Провадийска при гара Синдел с 4 cm и Луда Камчия при Берово с 48 cm. Оттокът на останалите наблюдавани реки в този район беше почти постоянен през целия месец. В Беломорския басейн през същия период значително се повишиха нивата на р.Марица с 40 до 126 cm при различните пунктове за наблюдение, на родопските притоци на реката с 88 до 111 cm, в поречието Арда с 67 до 170 cm, на югозападните реки Струма и Места, както и на реките Тунджа по цялото течение и Сазлийка при Гълъбово – с 30 до 69 cm. Средномесечният отток на повечето реки в Беломорския басейн е от 1 до 3 пъти по-голям при различните пунктове за наблюдение на реките в сравнение с оттока през септември.

Общият обем на речния отток към крайните створове на по-големите реки в страната е 698 млн.м³, с 24 % по-голям от оттока през септември и с 21 % над нормата за октомври.

През октомври нивото на р.Дунав в българския участък беше с тенденция към понижаване. Средномесечното ниво на реката по цялата дължина на участъка е с 15 до 59 cm по-ниско в сравнение със септември и е с 4 до 33 cm под нормата за октомври.

Забележка: Данните са от 08 ч.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През изминалия период изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и слабо изразена тенденция на спадане. Понижение на дебита беше установено при 19 наблюдателни пункта или 51 % от случаите. Най-съществено беше спадането на дебита в Нишавски, Разложки и Гоцеделчевски карстови басейни. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 39 до 58 % от тези през септември. Най-съществено повишение на дебита от 232 до 869 % спрямо септември беше установено в Бистрец–Мътнишки и Искреци карстови басейни.

За нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) измененията бяха двупосочни, със слабо изразена тенденция на покачване. Повишение на водните нива с 1 до 201 cm спрямо септември беше регистрирано при 35 наблюдателни пункта или в около 56 % от случаите. Най-съществено беше повишението на нивата на места в терасите на реките Дунав, Огоста и Марица, както и в Софийска котловина. Предимно се повишиха водните нива в Сливенска котловина. Понижение на водните нива с 1 до 390 cm бе установено при 28 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то за подземните води в Дупнишка котловина и Горнотракийската низина.

Положителна тенденция на изменение (с 14 до 15 cm) имаха нивата на подземните води в Хасковски басейн.

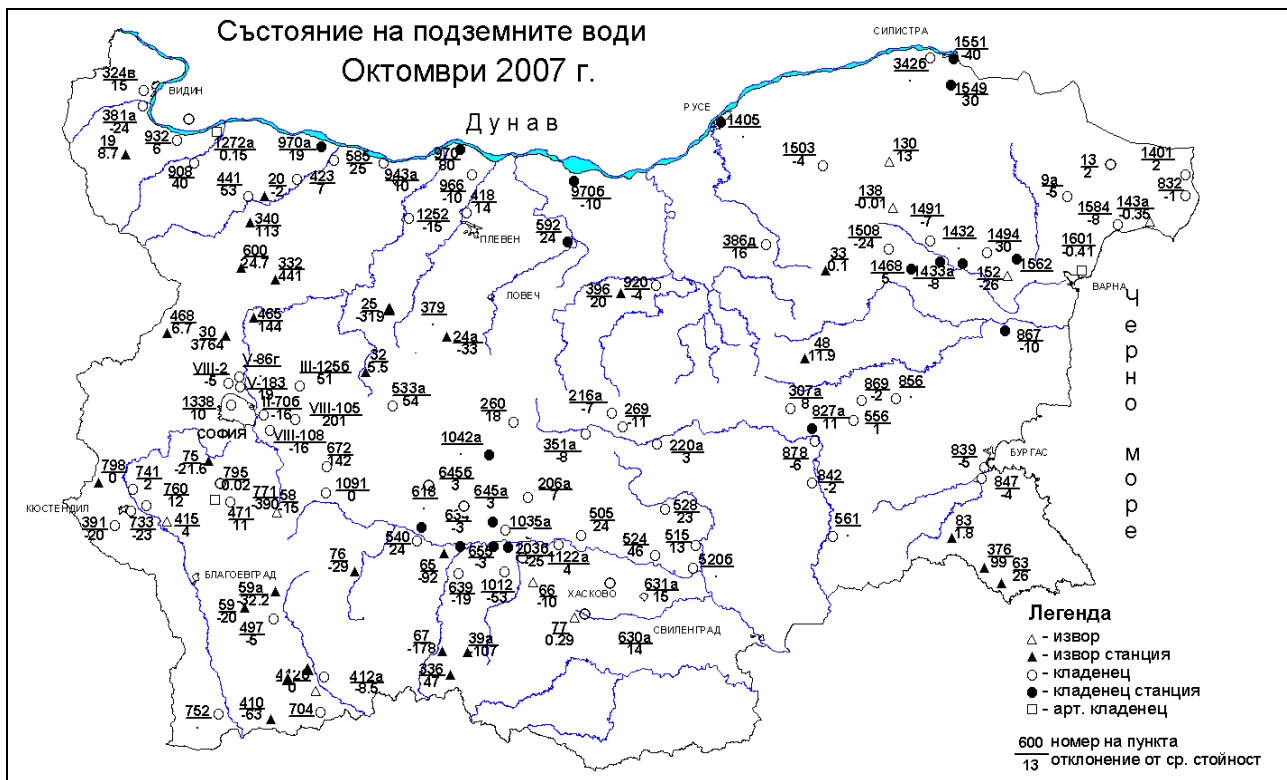
Нивата на подземните води в сарматския водоносен хоризонт на Североизточна България имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите, с отклонения от средните стойности за септември от –8 до 2 cm и с по-добре изразена тенденция на спадане.

Нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие на вариациите по отношение на стойностите през септември, със слабо изразена тенденция на покачване.

По-добре изразена тенденция на спадане с изменение на водните нива от –40 до 30 cm имаха подземните води в хотрив-баремската водоносна система на Североизточна България. Вариации от –24 до 30 cm без добре изразена тенденция на изменение имаха нивата на подземните води в малм-валанжката водоносна система на същия район на страната.

Предимно се повишиха нивата на подземните води в подложката на Софийския грабен и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен съответно с 10 и 9 cm. Останаха без изменение нивата на подземните води в обсега на Ихтиманската водонапорна система. Повиши се дебитът на подземните води в обсега на Ломско–Плевенската депресия с 0.15 l/s и в обсега на Джермански грабен с 0.020 l/s. Понижи се дебитът на подземните води в обсега на Варненски артезиански басейн с 0.41 l/s.

В изменението на запасите от подземни води през октомври беше установена слабо изразена тенденция на спадане при 57 наблюдателни пункта или около 55 % от случаите. Понижението на водните нива с 1 до 323 cm спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности беше най-голямо за подземните води на места в терасите на реките Дунав, Вит и Тунджа, в Кюстендилска котловина, Горнотракийска низина, на места в сарматския водоносен хоризонт на Североизточна България, както и в приабонската система в обсега на Пловдивския грабен. Понижението на дебита, с отклонения от нормите 0.23 до 785 l/s, беше най-голямо в

басейните на северното бедро на Белоградчишката и Преславската антиклинали, южната зона от разпространението на хотрив-баремски водоносен хоризонт и масива Голо бърдо, както и в Котленски, Бобошево-Мърводолски и Разложки карстови басейни. В тези случаи дебитът на изворите е под 50 % (от 10 до 49 %) от нормите за октомври. Повишението на водните нива (1 до 215 cm) спрямо нормите и средногодишните месечни стойности е най-съществено за подземните води на места в терасата на р. Марица, в Сливенска котловина, на места в сарматския водоносен хоризонт и в малм-валанжката водоносна система на Североизточна България. Покачването на дебита, с отклонения от месечните норми от 6.50 до 3087 l/s, беше най-голямо в Бистрец-Мътнишки, Искрецки, част от Настан-Триградски карстови басейни, както и в басейна на Стойловска синклинала (Странджански район). В тези случаи дебитът на изворите е от 212 до 464 % от нормите за октомври.

Генерален директор НИМХ ст.н.с. д-р К. Цанков
Телефон: 4624506
Факс: 988-03-80, 988-44-94
Телефонна централа: 4624500
1784 София, бул. "Цариградско шосе" 66

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Отговорен редактор ст.н.с. д-р П. Симеонов
Отговорен секретар н.с. Ист. д-р Т. Маринова
ст.н.с. д-р Л. Латинов
ст.н.с. д-р В. Казанджиев
ст.н.с. д-р Ек. Бъчварова
ст.н.с. д-р М. Мачкова
н.с. Ист. Кр. Младенов
гл. експ. П. Димитрова
Редакция и компютърна подготовка Б. Калчева

ПОДГОТВИЛИ МАТЕРИАЛИТЕ ЗА БРОЯ

Част I. Г. Цанчева, ст.н.с. д-р Т. Андреева
Част I.б. ст.н.с. д-р П. Симеонов, н.с. д-р И. Господинов, гл. експ. П. Димитрова
Част II. Д. Жолева, Я. Маринова, ст.н.с. д-р В. Казанджиев
Част III. н.с. Бл. Велева, н.с. Ист. д-р М. Коларова, Л. Йорданова
н.с. Ист. д-р Н. Вълков
Част IV. инж. Г. Здравкова, инж. Б. Христов
Част V. ст.н.с. д-р М. Мачкова
Част VI. ст.н.с. д-р П. Симеонов

Печат М. Пашалийски
Формат 70/100/8
Поръчка – служебна
Тираж 28
Печатница при НИМХ

© Национален институт по метеорология и хидрология, БАН
София, 2007